

ՕԳՏԱԿԱՐ ԳԻՒՏԵՐ

Ո՛ր է իցէ պարու պահելու իեր :

ՍԷՆԹ—ՕԳԷՆ անունով Ղաղղիացին հնարք մը գտաւ, որով ինչ և իցէ պտուղ ինչուան տարի մը կը դիմանայ : Ղատած հնարքը աս է . պահել ուղած պտուղիդ ձեռքն ու մեծութեամբը շինէ կաւէ գնտակ մը . աս գնտակը հալած մեղրամոմի մէջ թաթխէ ու թող որ վրան հաստկեկ կճեպի պէս մեղրամոմ կապէ . երբոր աս կճեպը կը չորնայ, գնտակը մէջտեղէն երկու կտոր ըրէ քիչ մը տաքցուցած դանակով մը : Սէջի հողէ կաղպարները դուրս հանէ, ու մնացած մեղրամոմէ կճեպին մէջ դիր ուղած պտուղդ, մէկալ կճեպն ալ խուփի պէս վրան յարմարցու ու մեղրամոմով մէկմէկու կպցու, չոր տեղ մը պահէ, անանկ որ ոչ արեւ տեսնէ և ոչ օդ առնէ : Սայելու է որ դրած պտուղդ ողջ ըլլայ, ձեռքով սխմուած չըլլայ, ու քիչ մըն ալ տհաս ըլլայ :

Սաղողը ինչուան յիշ պահելու հնար :

ՊԱՏԵԼ ուղած ողկոյզներդ չոր ու բաց օդի մը ատեն ժողվէ, ու ան հատիկներն որ քիչ մը փտտած են կամ փտտելու վրայ են՝ փրցուր ու նետէ . յետոյ աս ողկոյզները տուփի կամ սնտուկի կամ տակառի մէջ կարգաւ շարէ վրայէ վրայ : Բայց ամէն մէկ կարգին մէջտեղը մէյմէկ կարգ դեղձի տերեւ դիր . նմանապէս տակառին տակը՝ վրան ու քովերն ալ դեղձի տերեւով պատէ, որ խաղողը փայտին չը դրպի : Ետքը ան սնտուկները չոր ու հովթրփուկ սենեկի մը մէջ դիր ու պահէ . ամէն մէկ տակառին մէջ ինչուան չորս կարգ խաղող կրնաս դնել : Երանկ դիւրին կերպով Խտալիայի մէջ ինչուան մարտ ու ապրիլ ամիսներ

ըը խաղող կը պահեն . և աս բանս դեղձի տերեւներուն մէջի թթուութիւնն ուժէն առաջ կուգայ :

Սեփախելէնայ վրայէն եղի բծերը հանելու իեր :

Երբ բանիս համար կը գործածուի երկու տեսակ նիւթ, այսինքն ալքոոլ, և ծծմբային եթեր՝ . ասոնք մինակ գործածել չըլլար, վասն զի ալքոոլը այնչափ ուժ չունի որ բիծ հանէ, եթերն ալ շատ սուղ է և պահելու չիգար . որովհետեւ որչափ ալ շիշին բերանը ամուր գոցած ըլլաս՝ անիկայ կը ցնդի : Երբոր աս նիւթերը զատ զատ առնելով՝ մետաքսեղէնդ աճռես, փայլունութիւնը կը կորսնցնէ . իսկ թէ որ մէկտեղ գործածես, խիստ փափուկ գոյներու վրայ ալ կրնաս բանեցնել՝ առանց մետաքսեղէնին փայլունութիւնը կորսնցնելու . և աս բանս աս կերպով ըրէ : Սետաքսեղէնը առ՝ շիտակ սեղանատախտակի մը վրայ տարածէ, ու ալքոոլով աղէկ մը թրջէ բծաւոր տեղուանքը, վրանին ալ բարակ կըտաւ մը դիր ու արդուկ՝ մը զարկ : Երբոր ան դրած կտաւդ եղոտի՝ փոխէ, ու նորէն վրայէն արդուկով անցիր : Երբոր բիծը թեթեւ է, աս գործողութիւնը բաւական է զանիկայ բոլորովին հանելու . իսկ երբոր աս կերպով բոլորովին չելլեր, ան ատեն բծերուն վրայ քանի մը պուտ ծծմբային եթեր կաթեցուր ու աճռէ, որով բոլորովին աներեւոյթ կ'ըլլան բծերը . թէ որ կ'ուզես՝ քանի մը օրէն ետքը վրան արդուկ մըն ալ զարկ : Երանկով շատ դիւրաւ կրնաս հանել խիստ աղնիւ մետաքսեղէն կերպաններուն բծերն ալ :

1 Գղ . Éther sulfurique.

2 Իւթ :